

afgørende hindring for, at ejendommen ved ejerskifte kan overgå til en kvalificeret, mindrebemidlet køber.

Til § 6.

Ifølge lovens § 18, stk. 1, er ejeren forpligtet til selv at bebo ejendommen, og efter samme paragrafs stk. 6 skal hele den skyldige kapital — bortset fra eventuel jordrente — straks uden opsigelse være forfalden til skadesløs betaling, såfremt ejeren fraflytter ejendommen.

Da det ofte forekommer, at landarbejdere bl. a. under de sæsonmæssige ledighedsperioder for en tid søger beskæftigelse andetsteds, har man i praksis anset det for en rimelig løsning at tillade ejeren for et nærmere fastsat tidsrum, normalt ikke over 1 år, at udleje boligen til en arbejderfamilie, under forudsætning af, at ejeren ikke beregner sig en urimelig fortjeneste i forbindelse med udlejningen.

Den af statens jordlovsudvalg indledede praksis, der forekommer vel forenelig med de bestræbelser, der i øvrigt fra statsmagtens side udfoldes for at fremme bevægeligheden på arbejdsmarkedet, foreslås lovfæstet.

Til § 7.

De i *stk. 1* foreslåede ændringer i lovens § 19, stk. 3, 2. punktum, er kun af redaktionel karakter og følger tildels af den i forslaget § 4 omhandlede ophævelse af pantsætnings- og retsforfølgningsforbudet m. m. i lovens § 11, stk. 1-3.

De gældende regler om erhvervelse af tinglyst adkomst på ejendomme, der er noteret som arbejderboliger, og reglerne om overtagelse af statslån i ejerskiftetilfælde giver administrationen ret vidtgående muligheder for at bevare disse boliger for de mindre-bemidlede arbejderkredse, for hvilke de er bestemt. Dog forekommer undertiden tilfælde, hvor ejendommen ganske har ændret sin til lovens formål svarende karakter, f. eks. ved indretning af erhvervsvirksomhed i ejendommen eller ved ændringer i bebyggelsen eller tilføjelser til denne, hvorved ejendommen er bragt op i et prisniveau, der ligger væsentligt over, hvad der i almindelighed vil være økonomisk overkommeligt for en arbejderfamilie. Uanset at sådanne ændringer i bebyggelsen i almindelighed vil være i strid med reglerne i lovens § 8, stk. 2-3, vil det ofte under hensyn til den anvendte bekostning og den ejendommen tilførte værdiforøgelse være økonomisk betænkeligt at kræve ejendommens tidligere tilstand reetableret.

I de enkelte tilfælde, der har foreligget i praksis, har landbrugsministeriet som en administrativ nødudvej anset det for en efter omstændighederne rimelig løsning at tillade slettelse af ejendommens notering som arbejderbolig, i ganske enkelte til-

fælde tillige fritagelse for de i lovens §§ 23 og 33 omhandlede rådighedsbegrænsninger, på betingelse af, at ejeren indbetalte et nærmere fastsat beløb til staten til hel eller delvis dækning af dennes rente-tab og omkostninger ved brugets oprettelse.

Den af landbrugsministeriet indledede praksis, der imødekommer et behov for frigørelse af enkelte af de af loven omfattede boliger i ekstraordinære tilfælde, foreslås ved paragraffens *stk. 2* lovfæstet. Efter forslaget omfatter statens erstatningskrav dels renteefterbetaling med renters rente, dels de af staten afholdte omkostninger ved ejendommens oprettelse. Ved fastsættelsen af sidstnævnte beløb vil man normalt delvis være henvist til et gennemsnitligt skøn.

Til § 8.

Ved § 3 i lov nr. 90 af 31. marts 1955 om tillæg til lov om opførelse af arbejderboliger på landet blev der gennemført en begrænsning af køberkredsen omfattende alle ejendomme, der ifølge notering i tingbogen er undergivet de i lov om opførelse af arbejderboliger på landet fastsatte vilkår, hvorefter tinglysning af endelig adkomst på en sådan ejendom kun kan finde sted på de i loven nærmere fastsatte betingelser. Loven tog direkte sigte på at forebygge, at de for arbejderens regning med statsstøtte efter den heromhandlede lovgivning opførte arbejderboliger ved ejerskifte overgår til andre erhververe end sådanne, som er beskæftiget ved normalt forefaldende arbejde på landet. Opfyldelsen af dette kvalifikationskrav blev gjort til den normale betingelse for en købers adgang til at få tinglyst endelig adkomst til ejendommen, og bedømmelsen af, om denne betingelse er tilstede ved et ejerskifte, blev henlagt til husmandsbrugskommissionerne under appel til det ankenævn, som var blevet oprettet som appelinstans med hensyn til de afgørelser, som ved lov nr. 240 af 7. juni 1952 om visse landbrugsejendommers brug og overgang til selveje var blevet henlagt til nævnte kommissioner.

Som anført under bemærkningerne til lovforslagets § 1 har man dels i kommissionernes og nævnets praksis, dels i den administrative bevillingspraksis fundet grundlag for at foreslå en nærmere afgrænsning af rækkevidden af det beskæftigelsesmæssige kvalifikationskrav. Idet loven herefter vil give et væsentligt sikrere og klarere grundlag end hidtil for bedømmelsen af en købers beskæftigelsesmæssige kvalifikationer, har man fundet det forsvarligt i *stk. 1 og 2* at foreslå denne bedømmelse henlagt til de almindelige administrative myndigheder, husmandsbrugskommissionerne og statens jordlovsudvalg under appel til landbrugsministeren, idet det herved under hensyn til spørgsmålets retlige